

Vážená paní poslankyně,  
vážený pane poslanče!

**Krajská rada seniorů Jihočeského kraje se na Vás obrací jako na zástupce zvoleného**

**v Jihočeském kraji do jedné z komor Parlamentu České republiky.** Uvítáme Vaší pomoc při prosazení dvou záležitostí, týkajících se života seniorů. Jedná se o problematiku daňového zatížení pracujících důchodců a o úpravu starobních důchodů. Jelikož i ve volebním programu Vaší strany je podpora seniorům deklarována, jsme názoru, že i u Vás můžeme získat pro naše požadavky porozumění a podporu.

X – X – X

## **K PROBLEMATICE DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ PRACUJÍCÍCH DŮCHODCŮ**

V této záležitosti jsme se již v loňském roce obrátili na všech 5 senátorů, zvolených do horní komory Parlamentu ČR ve volebních obvodech Jihočeského kraje. Tímto krokem jsme chtěli získat jejich podporu pro v této věci předpokládané podání k Ústavnímu soudu ČR prostřednictvím senátorů. Doba však nastolila neočekávané vnitropolitické problémy směřující až k pádu vlády, takže starost politiků byla zaměřena jiným směrem.

V současné době po vytvoření nové vlády a schválení důvěry vládě Poslaneckou sněmovnou, vzniká relativně uklidňující situace pro další práci jak koaliční vlády, tak i obou komor Parlamentu. Nyní se tak lze vrátit k volebním programům jednotlivých politických stran a hnutí, k jejich předvolebním slibům a tyto začít naplňovat.

### **Krajská rada seniorů zaujímá ve věci daňového zatížení pracujících důchodců následující**

#### **stanovisko:**

1. Bývalá poslanecká sněmovna provedla úpravu zákona č. 586/1992 Sb. vložení zákona 500/2012 Sb. o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů. V důsledku tohoto

zákona byly osoby pobírající starobní důchod k 1. lednu kalendářního roku počínaje rokem 2013 zbaveny možnosti snížit si daň z příjmů o částku 23 640 korun ročně. Toto opatření tak snižuje příjmy pracujících důchodců, kteří v mnoha případech ekonomickými aktivitami kompenzují snižování životní úrovně, k němuž v důsledku řady opatření v důchodové, daňové, zdravotní a sociální oblasti nepochybně dochází.

2. Důvodová zpráva k zákonu č. 500/2012 Sb. obhájí přípustnost kritizované právní úpravy tím, že příjemcům starobního důchodu je i tak garantováno nejméně životní minimum. Takovéto zdůvodnění dle našeho názoru nemůže obstát a je pro člověka, který celý život pracoval, z hlediska morálního zavrženíhodnou argumentací. Při současných rostoucích životních nákladech stávající životní minimum ve výši 3.410 korun nelze považovat za něco, s čím by se měli lidé, kteří poctivě pracovali, smířit a být snad spokojeni, že vůbec něco dostávají.

3. Stejně nelegitimně vyznívá skutečnost, že takto provedený výběr cílové skupiny pracujících důchodců by měl zvýšeným daňovým zatížením jejich zpravidla skromných výdělků, pomáhat kompenzovat snižování schodků veřejných rozpočtů. Pracující důchodci tento stav nezavinili.

4. Iracionalita tohoto opatření je dána také tím, že jedinou možností, jak se takovému zvýšení daňového zatížení vyhnout, je ukončit výkon této výdělečné činnosti. Tyto osoby tedy nebudou do sociálního systému svojí prací a jejím legitimním zdaněním přispívat, naopak budou z něho pouze čerpat. Takováto zákonná úprava tak nakonec odporuje samotnému zdravému rozumu.

**Krajská rada seniorů se na Vás obrací s požadavkem na zajištění podpory takové zákonné úpravy daňového zatížení pracujících důchodců, která tuto nespravedlnost napraví!**

X – X – X

## **K PROBLEMATICE VALORIZACE STAROBNÍCH DŮCHODŮ**

K 1. lednu letošního roku se konečně důchodci dočkali navýšení důchodů – v základní výměře o „celých“ 10 korun a v procentní výměře v průměru „dokonce“ o 35 korun. Tato nemorálnost byla dána zákonnou úpravou Nečasovy vlády, která neumožňovala vládě Jiřího Rusnoka zvýšit důchod formou dříve možného nařízení vlády, a která navíc valorizaci důchodů na tři roky zastavila. Je tedy nutná změna zákona.

Příčina problémů na důchodovém účtu je dána nesystémovým vývojem české ekonomiky v nových sociálně ekonomických poměrech. Na počátku 90. let bylo na důchodovém účtu v přebytku 40 miliard korun. Ty se postupně rozplynuly převodem na zacelení děr ve státním rozpočtu, aby byl udržen sociální smír a zachovány iluze o novém směřování naší společnosti. Posléze byly rozpočtové problémy řešeny tvrdými škrty na seniorech a sociálně nejslabších, kteří se nemohou organizovaně bránit. Jestliže v roce 1991 dosahoval průměrný starobní důchod 55,3% průměrné hrubé mzdy, pak došlo k poklesu až na 39,8% v roce 2008.

**Situace na důchodovém účtu se postupně stává neudržitelnou a je příznačné, že je zdůvodňována neudržitelnými argumenty:**

**- Za prvé, že je nepříznivý demografický vývoj zvyšováním věku obyvatelstva, který se bude nadále prohlubovat.** To je sice pravda, ale někdy se to vykládá tak, jakoby růst průměrného věku měl být bez hranic. Zatím nebyl vynalezen žádný elixír života, který by mohl výrazně posunout zakódovanou věkovou hranici lidského rodu. Věk se prodlužuje především v důsledku uplatňování nových vědeckých poznatků v medicíně, lékovém portfolio a zdravotnické technice. Že se věk prodlužuje, o tom se ví desítky let. Řízení společnosti je tedy třeba tomu přizpůsobovat: místo omezování životní úrovně seniorů, lépe využívat jejich možného potenciálu ve prospěch společnosti. Samu skutečnost, že se prodlužuje lidský věk označovat za nepříznivou, je amorální nesmysl a nemá žádné opodstatnění.

**- Za druhé, že klesá počet aktivních osob, kteří pracují na 1 důchodce.** Tedy ekonomicky aktivní člověk, ten aby nenáviděl důchodce, když se dozví, že je musí žít. V roce 2012 připadalo na 1 důchodce 1,78 poplatníků, o pět let dříve to bylo 1,81. Tedy za 5 let činil rozdíl pouhé 3 setiny bodu, takže to není žádný katastrofický vývoj. Navíc se nebere v úvahu:

- že vlivem rozvoje vědy a techniky se zvyšuje produktivita práce, takže méně lidí je schopno vytvořit stejné nebo i větší hodnoty,
- že si důchodci celý život přispívali na zdravotní a sociální pojištění a kromě toho vytvořili značné hodnoty, které jsou uloženy ve společenském bohatství a hojně využívány osobami v produktivním věku,
- že se zde projevují dopady nezaměstnanosti, kterou důchodci nezavinili. Český statistický úřad vykazoval v lednu tohoto roku registrovanou nezaměstnanost ve výši téměř 610 tisíc osob. Připočteme-li k tomu kolem 150 tisíc osob, které jsou na základě manipulace s čísly o nezaměstnanosti z registrace vyjmuty z důvodu, že do půl roku od ztráty posledního

zaměstnání nesehnali práci, jsme na úrovni kolem 750 tisíc nezaměstnaných. Toto již katastrofický scénář vývoje naší společnosti rozhodně je.

**- Za třetí, že značně vzrostly mandatorní výdaje.** Jejich růst ale není prioritně způsoben starodůchodci. Je to důsledek netransparentního peněžního systému. Je vypláceno zhruba 27 druhů různých důchodů při nedostatečné kontrole jejich opodstatněnosti, zejména ve vztahu k majetkovým poměrům jejich uživatelů. Kromě toho jsou nepříznivé dopady do důchodového účtu dány výrazným nárůstem předčasných důchodů. Stát na jedné straně snižuje potenciální nezaměstnanost a prostředky na podporu v nezaměstnanosti předčasným odchodem do důchodu, avšak na druhé straně výdaje důchodového účtu z téhož důvodu rostou.

**- Za čtvrté, že řešením přípravy na stáří je spoření v tzv. 2. důchodovém pilíři.** V tomto případě jsme svědky klasické politiky předchozích vlád: nejdříve důchodový systém snižováním odvodů na důchodový účet a zastropováním zdaňování vysokých příjmů rozvrátíme a pak nastolíme nezbytnost důchodové reformy podle našich představ. Uplatnění 2. pilíře by bylo typem vyvlastnění části finančních prostředků, které patří důchodcům a jejich převedení do privátních penzijních fondů. Peníze důchodců by byly nezodpovědně privatizovány v zájmu podnikání na finančním trhu s penězi vyvolenými podnikatelskými skupinami.

**- Za páté, že zvyšování starobních důchodů, pokud k němu dochází, musí vyjadřovat tzv. „zásluhovost“ jejich příjemců z doby jejich ekonomické aktivity.** Uplatněním této metody se trvale prohlubuje, v tomto případě již neopodstatněně, společenská nerovnost. Zásluhovost mezi lidmi byla oprávněně vyjádřena v příjmech v době výkonu povolání a měla své opodstatnění právě pouze v této době. A to odhlížíme od skutečnosti, že „zásluhovost“ bývá v mnoha případech značně nadsazená a často nemá se společenským významem práce a individuálními zásluhami pracovníka nic společného. Na druhé straně jsou mnohé příjmy vyjádřením neskutečného pohrdání lidmi, kteří pracují v obtížných stresových podmínkách a za odměnu ponižující samotnou lidskou důstojnost. Jsme názoru, že valorizace starobních důchodů by měla být pro všechny jejich uživatele rovnocenná nebo jinak přiměřená.

**Senioři pečlivě sledují vývoj důchodového systému a nelze jim vnucovat žádná ze souvislostí vytržená účelová zdůvodnění.** Pod vahou pokleslé propagandy se však někdy obtížně ve věcech orientují a často i na prosazování svých oprávněných zájmů a potřeb rezignují. To sice může někomu vyhovovat, ale jim samotným a ani společnosti to v žádném případě ku prospěchu není.

K problematice důchodového systému existuje dostatečné množství zdrojů, ze kterých lze čerpat informace pro správná rozhodnutí. V zásadních strategických otázkách se přitom nelze vychylovat z politického hlediska vpravo nebo vlevo, podle momentálního složení vlády a obou komor Parlamentu. Je proto třeba přijmout rozhodnutí, která budou v této věci rovnováhou různých názorových směrů, která budou kontinuálně schopná dlouhodobě přežít výsledky také budoucích volebních klání a především, která budou pro důchodce spravedlivá.

### **Krajská rada seniorů proto doporučuje následující opatření:**

1. Zajistit hospodaření s důchodovým účtem odděleně od státního rozpočtu a nepřipustit vyvádění peněz z důchodového účtu na zacelování chybějících prostředků v různých položkách státního rozpočtu.
2. Zrušit 2. penzijní pilíř a zabezpečit tak neoslabování prostředků v 1. penzijním pilíři jejich vyváděním do soukromých fondů.
3. Za základ penzijního systému považovat stabilizaci průběžného penzijního systému v 1. pilíři. Jeho příjmovou stránku posílit aktivací možných rezerv, zejména přehodnotit:
  - možnosti státu při zajištění důslednějšího výběru daní,
  - zavedený daňový strop pro vysokopříjmové skupiny obyvatel,
  - platby státu za náhradní doby pojištění,
  - zavádění různých slev na pojistném a osvobození některých příjmů občanů od pojištění,
  - odvody osob samostatně výdělečně činných, poskytované paušály, švarcsystém apod.,
  - přenášení nákladů nezaměstnanosti na důchodové pojištění aj.
4. Podporovat dobrovolné individuální penzijní připojištění ve 3. pilíři motivací zaměstnanců i zaměstnavatelů.
5. Provádět valorizaci důchodů v důslednější vazbě na míru inflace a růst průměrné mzdy.

**Krajská rada seniorů se na Vás obrací s požadavkem na zajištění podpory spravedlivé valorizace důchodů!**

X – X – X

Vážená paní poslankyně,  
vážený pane poslanče!

Krajské rady seniorů jsou organizační složkou občanského sdružení Rada seniorů České republiky. Obhajoba oprávněných zájmů a potřeb seniorské populace je našim hlavním úkolem. Ten vyplývá jak ze stanov našeho občanského sdružení, tak i z dohod uzavřených Radou seniorů ČR s Asociací krajů ČR a s politickými subjekty, které již projevily o spolupráci zájem. Jsme názoru, že tato skutečnost spolu s proklamovanými hodnotami ve volebním programu Vaší strany či hnutí, vytváří potřebné předpoklady také pro naši vzájemnou spolupráci i na krajské úrovni. Proto k našemu dopisu přikládáme „propagační leták“ s možnými kontakty na naší krajskou radu.

Uvítáme, pokud nám potvrdíte příjem tohoto dopisu a vyjádříte-li ochotu pro naší eventuelní spolupráci. Též bychom rádi získali kontakt na Vaše regionální poslanecké pracoviště. Jsme připraveni spolupracovat také s krajským vedením Vaší organizace.

Přejeme Vám ve Vaší práci mnoho úspěchů!

Za Krajskou radu seniorů Jihočeského kraje

předseda krajské rady /podpis/

a další členové /podpisy/

